

פ ר ט י כ ל מ ט.ג/28

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום
שלישי, י"ד אדר א' תשי"א (20.2.51)
בשעה 8.30

נ ר כ ח ו: י. שפרינצק - יו"ר הכנסת
נ. נייר - סגן יו"ר הכנסת.

חברי הועדה:

י. הררי - היו"ר
פ. אילניח
ס. ארגוב
י. בר-יהודה
ד. בר-רב-האי
י. בדר
ס. בן-עמי
ה. ברגר
א. ג'רג'ורה
א. י. גרינברג
צ. יהודה
י. כסה
א. מזור
ע. מיסון
ס. בורוק
א. רזיאל-נאור
י. סרלין
א. ציזלינג
א. תבורי
ז. גלוסקא (בזכות דעה מייצעת)

מוזמנים:

ע. ז'בוטינסקי
פרופ. י. שקי - מטעם משרד המשפטים
י. קרן-צבי -
ס. רוזטי - מזכיר הכנסת

ח ס ר ו:

י. ברך
ת. טובי
ש. כץ
ס. יערי
נ. ילין-סור (בזכות דעה מייצעת)

- ס ד ר - ה י ו ם: 1. חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם.
2. הצעות לסדר-היום.
3. שאלת חכרותו של חבר הכנסת ע. ז'בוטינסקי.

חוק חסינות חברי הכנסת - זכויותיהם וחובותיהם:

סעיף 11 (ג):

נתמבל כפי שהוצע.

סעיף 12 (ג):

י. בר-הודה:

לדעתי יש לשנות את הנוסח בסעיף 11(ג), כי לא
חסידי ירצה החבר להגן על עצמו.

מ ח ל י ט י מ

- (1) לנסח את הסעיף בצורה שתקבע, שאין ועדת הכנסת מקבלת החלטה בטרם שאפשרה לחבר הכנסת הנוגע בדבר להופיע בפניה. לא הופיע בפניה, מתוך סיבות בלתי-מספיקות - תדון ותחליט ועדת הכנסת.
- (2) לנסח את הסעיף בצורה כזאת, שיובן שביטול החסינות הוא חלקי, למקרה המסוים, ולאן דוקא כללי.
- (3) לנסח את הסעיף בצורה, שיובן ביתר בהירות, שרק במקרה שועדת הכנסת מחליטה לבטל את חסינותו של החבר, עובר הענין למליאת הכנסת. החליטה ועדת הכנסת לדחות את הבקשה לבטול החסינות - אין הדבר מובא לכנסת.

סעיף 11 (ד):

אני מציע להוסיף לסעיף זה: בתנאי שיודען 48 שעות קודם, על קיום ההצבעה.

א. ציזלינג:

אני מציע לכתוב, שהכנסת לא תחליט מבלי לשמוע קודם את דברי החבר הנוגע בדבר.

היו"ר י. הירי:

אני מסכים להודעה מוקדמת 24 שעות קודם לכן.

א. ציזלינג:

מ ח ל י ט י מ

להוסיף לסעיף 11(ד):

יש להודיע על קיום הצבעה בקשר לביטול חסינותו של חבר, 24 שעות לפני ההצבעה. הכנסת לא תקבל החלטה בטרם שמעה את דברי חבר הכנסת הנוגע בדבר, באותם הכללים כלפני ועדת הכנסת.

סעיף 11(ה):

היו"ר י. הררי:

עלינו להחליט מה יהיה במקרה שהכנסת יצאה
לפגרא - כיצד אפשר יהיה לכנס אותה לשם

דיון בבטול החסינות.

י. בר-יהודה:

אני יוצא מתוך ההנחה שחברי הכנסת לא ירצחו
יום יום, ואם יקרה פעם מקרה כזה - תתאסף
הכנסת. לדעתי מעשה כזה, שילעשה על-ידי אחד מחברי הכנסת, אינו דבר פשוט.
לדעתי אין כל אי-כבוד במקרה שהכנסת מתכנסת במיוחד לשם דיון בענין זה.
לעומת זאת, אני רואה אפשרות שחבר כנסת ישב ושיוחלט על ביטול חסינותו
מבלי לקבל החלטת הכנסת, משום שיש פגרא. אם נקבל גישה זו - אנו הופכים
את כל ענין חוק החסינות לתאורטי בלבד.

ע. מילרן:

האם בגידה בחשבת לפשע?

י. בר-יהודה:

ברור שבגידה זה פשע.

י. בר:

זכור לי מהפרקטיקה של כמה וכמה ארצות, שהן
היו נוהגות לאסור את חברי הפרלמנטים דוקא
בימי הפגרא. לדעתי על הכנסת להתכנס במקרה שועדת הכנסת מחליטה שיש להסיר
חסינותו של חבר מסוים. באם ועדת הכנסת מחליטה שאין להסיר את החסינות -
יש לשחרר אותו עוד לפני עבד 10 ימים, מיום מעצרו או מאסרו.

מ. בן-עמי:

לדעתי, אין לאפשר שיכתו של חבר כנסת
במאסר או מעצר, רק משום שהכנסת יצאה לפגרא.
אם יש מקרה כזה - יש לכנס את הכנסת.

מ. ארגוב:

חבר הכנסת בדר חושש שהממשלה תהיה מעוניינת
במאסרם של כל חברי הכנסת מצד האופוזיציה
בזמן הפגרא. לעומת זאת, אם יבוא משטר כזה, המעוניין במאסרם של חברי הכנסת,
אני אומר שלא יהיה כל ערך לחוק הזה, כפי שקרה בארצות אחרות. אם ברצונכם
להיות כל כך דמוקרטיים - הרי אתם יכולים לתת לוועדת הכנסת סמכות להחליט
סופית בימי הפגרא.

היו"ר י. הררי:

אני תומך בדעתו של חבר הכנסת ארגוב, אך אני
מתנגד להצעתו. עלינו לזכור שלא תמיד ישב
חבר הכנסת בגלל רצח - הוא יכול גם לשבת בגלל האשמות, ולא ייתכן לכנס את
הכנסת בכל מקרה של האשמה. קיימת גם השאלה מי רשאי לכנס את הכנסת. בפעמים
הקודמות קבענו ששליש מחברי הכנסת יכולים לדרוש זאת, אבל יו"ר הכנסת בעצמו
אינו יכול לכנס אותה. אני הייתי מציע לא למסור סמכות סופית לוועדת הכנסת,
אלא למסור לה סמכות להאריך את תקופת מעצרו או מאסרו של אותו חבר - ז.א.
להסכים להמשיך מעצרו מבלי שתבוטל חסינותו.

י. בר-יהודה:

לפי הנוסח של חבר הכנסת הררי, יוצא שהופכים
את ועדת הכנסת למוסד המחליט על מאסרם של
חברים. עלינו לבחון את המציאות ואם נעשה זאת נווכח שעברו שבתיים מאז אנו
יושבים בכנסת הזו, וכולנו אנשים לא אידיאליים - בכל זאת עוד לא קרה
מקרה כזה - הוא יכול לקרות פעם בארבע או חמש שנים ואפילו רק פעם בעשרים שנה.
לדעתי אפשר רק לקבוע שועדת הכנסת תחליט אם יש לכנס את המליאה או לא.
לא ייתכן להעמיד את החבר שנאסר או נאצר במצב שונה מכל יתר החברים במקרים
דומים, משום שהכנסת יצאה לפגרא.

היו"ר י. הררי:

אשר להצעת חבר הכנסת בר-יהודה: לקעתי
ועדת הכנסת אינה יכולה להחליט שיש לכנס
את המליאה. אם היא מחליטה לדחות את הסרת החסינות - אין צורך במליאת
הכנסת. אם היא מחליטה להסיר באופן אוטומטי את החסינות - יש לחבר זכות
להגיע למליאה. לא ייתכן שהועדה תסיר ממנו את החסינות ותשלול ממנו את
האפשרות להגיע למליאת הכנסת. אם אנו מקבלים זאת - אנו נותנים סמכות
רחבה מדי לוועדת הכנסת.

ועדת הכנסת אינה מוסר שמחליט על מאסר
או מעצר - על כך מחליט השופט. אך השופט אינו חפשי להחליט, ואם כעבור
10 ימים לא יאפשרו לו להמשיך את מאסרו של אותו חבר - הוא חייב לשחררו.
הצעתי היא, שועדת הכנסת תהיה רשאית להאריך את תקופת הביניים הזאת.
בנקודה זו, שואל פרופ. שקי, מה יקרה אם השופט לא ישחרר אותו כעבור 10
ימים? לדעתי זהו ענין של הביאס קורפוס, והחובה חלה על השופט במקרה כזה,
כשם שהיא חלה עליו בכל מקרה אחר.

פ. אילנית:

אני מסכימה לתיקון שהכניס חבר הכנסת
הררי, שלא ועדת הכנסת היא המחליטה
על המאסר, וכי אם היא מחליטה שאין להסיר את החסינות, אין צורך בכנוס
מליאת הכנסת.

נאמר כאן שאושב-ראש הכנסת אינו רשאי
לכנס את הכנסת, ואם כך הדבר, הרי גם חבר בודד אינו יכול לכנס את הכנסת
והוא חסר הגנה. לכן, נצטרך למצוא תקנה מתאימה בתקנון בקשר לכנוס
הכנסת במקרה כזה.

היו"ר י. הררי:

בימי הפגסא, תוכל ועדת הכנסת שלא
להחליט לכאן או לכאן בענין החסינות.
היא תוכל רק להטחים להארכת מאסרו אם היא תמצא לנכון. יחד עם זאת, אם
היא תחליט על הסרת החסינות - מליאת הכנסת תצטרך להתכנס באופן אוטומטי
או שתנתן סמכות ליו"ר הכנסת, במקרה כזה, לכנס את הכנסת.

ד. בר-רב-האי:

אני מציע להחזיר את השאלה הזו
לוועדת משנה לענייני חסינות שהיא
תנסה לנסח זאת בצורה מתאימה.

א. ציזלינג:

אני מציע למסור יפוי-כוח לוועדת המשנה
לנסח את הסעיף ולשלבו בחוק החסינות,
כדי שאפשר יהיה להביאו לקריאה ראשונה.

הצעת חבר הכנסת א. ציזלינג בתסבילה.

י. בר-יהודה:

אולי, בכל זאת רצוי להוסיף סעיף מיוחד,
שיקבע שכל שופט או אינסטנציה אחרת שפגעה
בחוק החסינות, תהיה אחראים למעשה שעשו. אני מציע שבה יהיה פרק עונשין
מיוחד. אני מציע לכתוב זאת משום שאנו רק מתחילים, שלא כמו באנגליה, ששם
קיימת מסורת של מאות בשנים.

פ. אילנית:

אני מציעה להוסיף את הצעת חבר הכנסת
בר-יהודה בסוף חוק החסינות, כי אין זו
רק שאלה של שופט - יכול גם להיות שוטר הבורק את ביירותיו של חבר-הכנסת,
בניגוד להוראה הכלולה בחוק החסינות.

היו"ר י. הררי:

לדעתי אין כל צורך בסעיף כזה, כי אין לדבר
גבול. כל מבנה החברה שלנו הוא כזה, ששולל
השופטים אין כל דבר אחר, ויש לדאוג לכך שהשופטים יהיה מתאימים וימלאו את
תפקידם כראוי.

י. ברר:

לבית דרושה סמכות להגן על עצמו ועל חסינות חבריו, כי הדבר הזה אינו יכול להשאר אך ורק בידי הרשות המבצעת. באנגליה הבית יכול לשמוע ולהעניש אנשים שפגעו בחסינות הבית. (י. סרלין: באנגליה הבית הוא גם סמכות שופטת)... מוגבלת מאד. למעשה הסמכות הזאת אינה קיימת יותר, פרט לעניני חסינות. יכול להיות מקרה שמפקד צבאי גבוה יעצור אדם ולא יודיע על כך לבית, והוא יכול רק לעמוד בפני בית-דין צבאי. דברים כאלה כבר קרו במדינות אחרות.

אני מפנה את תשומת לב חברי הועדה שכאן כתוב, שכל זמן היותו במאסר או מעצר על "השופט" וכו'... יכול גם להיות מקרה מעצר, שלא על-ידי שופט. אם זה איש צבא ולא שופט, הרי הוא אחראי רק בפני בית-דין צבאי, והדבר תלוי בשיקול דעתו של המפקד, אם ירצה להעמידו לדין או לא. לדעתי יש לאפשר לבית לפעול באופן ישיר, ויש להוסיף סנקציה ברורה לגבי אלה שפוגעים בחוק החסינות.

היו"ר י. הררי:

לאור דבריהם של חברי הכנסת ברר ובר-יהודה, אני מציע להוסיף, שכל פסק-דין וכל הרשאה, או כל צו שיוצא נגד חבר כנסת, בטרם הורידו את חסינותו - חסר כל תוקף.

אני מתנגד בכל תוקף להצעתו של חבר הכנסת ברר, לתת סמכות שיפוטית לכנסת, מפני שלמעשה הסמכות השיפוטית של הכנסת, הוא הרוב שבה, ואם נקבל את ההצעה הזאת ישפוט הרוב כפי שהוא מבין, והמיעוט מבין אחרת. בית-הדין ישפוט לא לפי אינטרסים של רוב ומיעוט, אלא לפי החוק.

י. ברר:

אני מתכוון לאדם הפוגע בחוק בחסינות.

היו"ר י. הררי:

קבלנו החלטה, שכל אדם יכול לפנות לוועדת הכנסת בבקשה לבטל חסינותו של חבר.

ד. בר-רב-האי:

אני יוצא מתוך הנחה יסודית אחת, שאנו חיים במדינה ששולט בה החוק. אם אתם מעלימים עין מהנחה יסודית זאת - שום סנקציה לא תעזור. חבר הכנסת ארגוב כבר עמד על נקודה זו, שאם חיים במשטר פוליטי כזה, שמפקד צבאי יכול להחזיק חבר כנסת במקום נסתר ולא לגלותו - הרי אין כל ערך, במקרה כזה, לכל חוק החסינות. הפלשתינים שהוצעו אינם יכולים לעמוד במבחן. באנגליה היתה התפתחות ענינים כזו, שהיה צורך בדברים עאלה, אך למעשה זה אינו קיים יותר, בדיוק כששאינו מכניסים בחוק סנקציות נגד שר שאינו מקיים את החלטות הכנסת. ההנחה היסודית השניה היא, שכל שופט במדינה יפעל בהתאם לחוק זה, וכשם שאינני מכניס סנקציות למקרה ששופט לא יפעל בהתאם לחוק - כן אין להכניס זאת כאן. חוק החסינות קובע את זכויות חברי הכנסת, ואיננו יכולים להכנס כאן פתאם לבעיות עונשים נגד שופטים, הפועלים בניגוד לחוק.

י. סרלין:

אני מבין, שכאשר מחוקקים חוק הוא אינו צריך להיות תלוש מן המציאות. מאידך, אני אומר, ביחוד לחבר הכנסת ברר, שאין דבר יותר גרוע מאשר לבסס חוק על מקרים כזואיסטיים. החוק צריך לקבוע את העקרונות.

חבר הכנסת ברר עורר שאלה של מפקד גבוה, שיעצור חבר כנסת מבלי להודיע על כך ומבלי להודיע על מקום מעצרו. מקרה כזה, יש בו משום שלילת חופש האדם בכלל, ואין זה שייך רק לחברי הכנסת. יש לאחוז באותם האמצעים נגד אדם זה, בין אם הוא מפקד גבוה או נמוך, בין אם הוא חשוב או לא חשוב, כי אני רואה בכך שלילת חופש האדם. אני מקבל, בנקודה זו, את ההנחה של חבר הכנסת בר-רב-האי, שאנו חיים במשטר דמוקרטי ויש אמון רב לכל מערכת במשפטים שלנו.

לדעתי, יש להכניס בחוק זה הוראה כללית, על סמך הכלל הידוע בחוק - כל העובד על חוק - זה פשע. אני מציע להעביר לוועדת המשנה להחליט אם זהו חטא, עוון או פשע, וכן, באיזה מקום להכניס ענין זה בחוק החסינות.

מ ח ל י ט י מ

(א) לקבל סעיף 11 (ה) כפי שהוצע

(ב) להעביר לוועדת המשנה את ניסוח השאלות הבאות:

1. כינוס הכנסת או ועדת הכנסת בימי פגרא לדיון בשאלת ביטול חסינותו של חבר הכנסת.
2. כי כל פסק-דין וצו שהוצא בניגוד לחוק החסינות - חסך תוקף.
3. חובת קיום חוק החסינות.

(ג) נדשם עוד לרשות הדיבור בשאלה זו, חבר הכנסת א.י. גרינברג).

2. הצעות לסדר-היום:י. בר-יהודה:

ברצוני לעורר את השאלה, אל מי פונים בערעור על התנהגות יושב-ראש הכנסת. לוועדת הפירושים פונים אם מערערים על התנהגותו של היושב-ראש בשעת הישיבה, אך אינני יודע אל מי עלי לפנות במקרה שיושב-ראש הכנסת אינו מקיים את החלטת ועדת הכנסת בענין השאילתות. אפס החלטתו, שבמקרה שהוא פוסל שאילתה, הוא חייב לתת נימוקים לכך. אני הגשתי שאילתה, והוא פסל אותה מבלי לתת לי נימוקים. זה כבר שבועיים שאני פונה אליו ואינני מקבל כל נימוק - למי עלי לפנות במקרה זה? אני מבקש שהדבר הזה יוסמד בסדר-היום כסעיף ראשון או שני.

היו"ר י. הררי:

כאשר אתה מדבר על היושב-ראש, אני מבין שכוונתך ליושב-ראש הישיבה. אחרת, אתה כולל גם את סגני

היושב-ראש.

י. בר-יהודה:

ישנם דברים, שלפי החלטתנו, היושב-ראש מהווה את האינסטנציה היחידה, ולא הסגנים, אלא אם אחר

מהם סמלא את מקומו.

י. שפרינצק יו"ר הכנסת:

אינני מבין מדוע אי-אפשר לפנות לוועדת הכנסת. לעצם הענין - אני אתך תשובה.

מ ח ל י ט י מ

להעמיד בסדר-היום את הסעיף:
מיהוא המוסד שבפניו יש לערער על התנהגות יושב-ראש הכנסת שלא בישיבות הכנסת.

3. שאלת חברותו של חבר הכנסת עז' בוטינסקי:היו"ר י. הררי:

סעיף זה איננו בסדר-היום של הועדה, הוא נתקבל בקשר למכתב שכתב חבר הכנסת ז' בוטינסקי ליושב-ראש ועדת הכנסת וליושב-ראש הכנסת - והוא ימסור עליו. לאחר שנגמור את הענין - נחליט לפי איזה סדר נעבוד הלאה.

(חבר הכנסת ע. ז' בוטינסקי הוזמן ובא לישיבה)

י. שפרינצק יו"ר הכנסת:
קבלתי את המכתב הבא מסיעת החרות, חתום על-ידי
ד"ר ברד. המכתב הוא מיום 5.2.51:

" בשם סיעת תנועת החקוק בכנסת הראשונה הנני
מתכבד להעביר לידי כבודו בתור יו"ר המועצה המכוננת,
ששטף לפי חוק המעבר הכנסת הראשונה, את כתב התפטרותו
של מר ערי ז'בוטינסקי, אשר בזה חדל להיות חבר הכנסת
הראשונה.

יואיל אדוני לאשר לנו - ולמר ז'בוטינסקי את קבל
המכתבים האלה.

מצורף למכתב זה היה המכתב הבא, בלי תאריך:

"אני הח"מ ז'בוטינסקי ערי, שנבחרתי בתור ציר
לאסיפה המכוננת של מדינת ישראל, מותר בזה באופן
סופי והחלטי על המנדט שלי והנני מתפטר מתפקידי כציר
לאסיפה המכוננת האמורה."

המכתב הזה היה מיועד לאסיפה המכוננת של מדינת
ישראל. כאשר קבלתי את המכתב הזה, לא היה לי ברור מה לעשות אתו. היתה
פה הודעה חתומה על-ידי חבר הכנסת ז'בוטינסקי בו הוא מודיע על התפטרותו,
ומאז המכתב הזה עברו כבר שנתיים. אני הצננותי, שעלי להביאו לוועדת הכנסת.
בינתיים, קבלתי מכתב שני, מחבר הכנסת ע. ז'בוטינסקי ובו הוא כותב:
(מתאריך ה-6 בפברואר 1951)

"הנני מצטער כי עלי להודיעך שבגלל חלוקי דעות
עקרוניים חל פילוג בסיעת החרות בכנסת והנני מבקש
לכן לתת לי את המעמד המקובל בכנסת לגבי סיעות
בנות איש אחד."

ברור, שהענין הזה הוא חשוב וכי כל הטיפול בו
יכול לשמש תקדים. אני מביא זאת לוועדת הכנסת לדיון.

היו"ר י. הררי:
אני קבלתי את המכתב הבא, מיום 19.2.51,
חתום על-ידי חבר הכנסת ע. ז'בוטינסקי:

"הנני להודיעך כי יצאתי את סיעת תנועת החרות
בכנסת והנני מבקש את ועדת הכנסת לאשר לי את כל
הזכויות שיש לסיעות הכנסת המיוצגות על-ידי חבר
אחד."

אי-לזאת, הנני מבקש להשתתף כחבר מלא בוועדת החוק
וכחבר בדעה מיעצת בוועדת החינוך. אלה הן שתי
הועדות בהן הייתי פעיל עד כאן.
במקרה שיחצה משום מה, הדיון בבקשתי הנ"ל,
הנני מבקש לאשר לי, באופן זמני בלבד, חברות בדעה
מיעצת בשתי הועדות שהזכרתי."

י. כסה:
ברור, שהשאלה הזאת היא שאלה הילכתית. על כן,
יש לקבוע הלכה קבועה לתמיד, ולא לקבי כל מקרה
ומקרה. אני הייתי מציע, שבטיל על ועדת התקנון, ^{לדיון} בענין זה כבענין
פרינציפיוני, ולהביא לנו, כעבור שבועיים, מסקנה או תקדים שיתקבל כהלכה
עקרונית.

מ. ארגוב:
אני מתנגד להצעת חבר הכנסת כסה. הענין הוא
חסור מאוד ורציני מאוד והוא יכול לפגוע מחר
בכל סיעה אחרת. זה ענין מסובך מאוד ואינו ניתן לבירור רק על-ידי שלשה
חברים. אינני יכול להסכים לוועדת מומחים, כי זוהי שאלה קונסטיטוציונית
ממדרגה ראשונה. קודם לכן, יש לקיים בירור רציני וכולל, ובראש ובראשונה
עלינו לשמוע את המעוניינים בדבר. רק לאחר וויכוח כולל כזה, יכולה לבוא הצעה
להעביר את הניסוח הסופי לוועדה. אינני רואה דחיפות כל כך גדולה בענין,
כדי שנאחז מוכרחים להעבירו היום לוועדת משנה.

מ. בן-עמי: לדעתו, יש לדון במקרה הקונקרטי, לאור המצב הקיים. יש לדאוג אם יש ערך למכתב ההתפטרות שנכתב לפני שנתיים. על הענין הזה צריכה ועדת הכנסת לדון. ועדת המשנה יכולה לדון ולקבוע הלכה כללית לגבי מקרים כאלה, אך לא לגבי המקרה הקונקרטי.

ד. בר-רב-האי: השאלה מורכבת משתי בעיות: בלי כל קשר עם הענין הקונקרטי הזה, קיימת בעיה כללית שהיא - תוקפם של סמכים שנכתבו בתקופה מסוימת. הבעיה השניה, שאינה פחות חשובה או פחות חמורה היא - מה הוא גורלו של אדם העוסב את הרשימה שלפיה נבחר, מה מקומו בפרלמנט - במיוחד בפרלמנט, שחבריו נבחרו בשיטה יחסית, אינני מציע שועדת התקנון תדון בזה, אבל אינני רואה תועלת רבה בכך, אם הדיון יתקיים בהיקף של 20 איש. אני מציע שנבחר ועדת מיוחדת בת שנים שלשה חברים, שתבחן את הדבר ותביא את מסקנותיה בצורה מרוכזת, גם על יסוד תקדימים קודמים בארצות אחרות.

י. בר-יהודה: אני מציע להפסיק את הוויכוח לסדר, ולהתחיל בו לאחר סמיכת בא-כח סיעת החרות וחבר הכנסת ז'בוטינסקי.

י. כסה: חבר הכנסת ארגוב לא הבין את הצעתי כראוי.

מ. ארגוב: הבינותי אותה היטב.

צ. יהודה: בנוגע לענין התפטרותו של חבר מסיעה, או עזיבת סיעה - זהו ענין שאין לדון בו, מכיון שהיה כבר תקדים כזה בכנסת הראשונה, שחבר עזב סיעה וועדת הכנסת דנה והחליטה - והחלטתה שרירה וקיימת. קיימת שאלה אחת, וזוהי שאלת מכתב ההתפטרות.

אשר למכתב ההתפטרות אני מציע:
א. ~~שלינו~~ להחליט אם מכתב התפטרות, שנכתב לפני זמן מסוים, שיין לכותבו, ואם הוא רשאי לדרוש אותו חזרה או לא.
ב. קיימת שאלה של מוסד ששימש כסמכות מסוימת ואחר-כך עבר לסמכות שניה. כוונתי לאסיפה המכוננת, שהיתה לכנסת.

לאחר שנברר את שתי השאלות האלה - נחליט מה לעשות.

היו"ר י. הררי: לפני שאנו ממשיכים בדיון, חבר הכנסת ע. ז'בוטינסקי מבקש ממני לקרוא בפניכם את המכתב הבא, חתום על-ידו, מיום 12 בפברואר:

"בהמשך לשיחתנו מהיום, הנני כותב בכדי להביא בפניך את התנגדותי להחלטתך, להעביר את המכתב בחתימתי שהוגש לך ע"י סיעת החרות, לדיון בוועדת הכנסת. ברצוני להדגיש כי מכתב זה נכתב על-ידי לפני יותר משנתיים ימים, לפני הבחירות. הוא נכתב בזמן שהייתי מועמד ברשימת תנועת החרות במחירות לאסיפה המכוננת.

למכתב הנ"ל אין כיום כל ערך מוסרי או חוקי, ולא היתה כל רשות להגישו, מכיון שזה זמן רב שהכרזתי בפומבי בפני כל הגופים המנהלים של תנועת החרות כי למכתב זה אין כל תוכן.

אני חושב כי שיטת הבחירות היחסית הקיימת היא בלתי יעילה ומזיקה מהרבה בחינות, אחת מאלה היא ההגבלה החמורה ואפילו הפגיעה בכבוד עצמי ובזכויות הפרט של אנשים אשר הם נבחרים העם וצריכים להיות מחוקקי חוקת המדינה וקובעי דרך העתיד של אומתנו. שיטה פסולה זו היא שיצרה את הנוהג, המקובל ברוב המפלגות, של חתימת מכתבי התפטרות סיטוניים, ללא שום דבר יש אולי הצדקה מה לפני הבחירות, לאור השיטה הנוכחית בכדי לאפשר למפלגות לקבוע את ההרכב הסופי של סיעתם לאור

(המסך מכתבו של ע. ז'בוטינסקי)

זוהי פגיעה בכוהג הישק ופגיעה עוד יותר חמורה ביושר ובמצפון
הכנסת לסבור כי יש רשות למישהו להשתמש שבתלים לאחר קיומה
של הכנסת, במכתב התפטרות שנכתב לפני הבחירות על-ידי
אדם שהיה אז מועמד.

לא באן המקום להכנס לפרטי הקובליקט העקרוני
והאידיאולוגי שהניעוני לעשות את הצעד החמור של עזיבת
הסיעה של הנועת החרות בכנסת, סיעה המורכבת ברובה על-ידי
אנשים אשר, בעבור שרותם לעמנו בעבר, אנו כולנו חייבים
להם הוקרה והערכה ללא גבול. אולם עובדה היא כי כיום הנני
משוכנע כי מחובתי הוא, וקודם כל כלפי הציבור הגדול שנחר
ברשימה בה הלכתי לבחירות, לא להסכים יותר לקו הפעולה
ואי הפעולה של הסיעה בכנסת, וכי מחובתי לא להסכים יותר
לכבלים שהושמו על דרך פעולתי בכנסת, ולהביא בפני הכנסת
והעם את אותם הרעיונות וההצעות אשר באסונתי אני מהווים
את היסוד ואת עיקר התורה בשמה הלכנו לבחירות ובזכותה
נבחרנו. אני חושב כי אין לי רשות מוסרית להתפטר מהכנסת.
ועל כך לסטות גם אני מלעשות ומלאמר את מה שיש לאמת ולעשות.
אני גם חושב כי תהיה זו מכה ביצחית לאופיה ולרמתה של הכנסת
כולה, באם ידונו ברצינות באפשרות של כפיית התפטרות בכח
על חבר כנסת אשר לא התפטר מעולם.

אי לזאת הנני לבקשך להעביר לוועדת הכנסת אך
ורק את מכתבי אני אליך, ולא את המכתב בן השבתיים (אולם
חסר התאריך המופנה לאסיפה המכוננת) אשר במסר לך על ידי
אחרים ללא כל רשות, ואשר אין לו כיום כל תוכן והנו בטל
לחלוטין.

לכשיתקיים הדיון בוועדת הכנסת על מכתבי יוכלו
מר בדר (שנכנס במיוחד לשם כך לוועדה במקום מר קוק) ושני
חבריו לסיעה לטעון את כל שיש ברצונם לטעון. אולם אני חוזר
ומדגיש כי לך בתור יושב-ראש הכנסת אסור, לדעתי, להכיר
במסמך שהם הביאו בפניך ומחובתך להחזירו להם או לי. באם
אין אתה מוכן לקבל את דעתי, ותחליט בכל זאת להעביר את הטכת
לוועדת הכנסת, הריני לבקשך בזה להעביר אחד אתו את מכתבי זה.

י. שפרינצק יו"ר הכנסת: מכתבו של חבר הכנסת ז'בוטינסקי, בו הוא טוען
שאינני צריך להגיש את מכתב ההתפטרות לוועדת
הכנסת, הגיע אלי לאחר המעמד של סיעת חרות. עמדה בפני השאלה, אם הוא חבר
כנסת או אינו חבר כנסת ומכיון שלא ידעתי מה עלי לעשות - הבאתי את המכתב
הזה לכאן. לו ידעתי בעצמי לפסוק הלכה - הייתי פוסק.

י. ז'בוטינסקי: אני אומר דברי אלה, בתשובה לחבר הכנסת
ז'בוטינסקי, כי זו הסיבה שבגללה קבלתי את מכתב התפטרותו. לו הייתי מקבל
קודם את מכתבו, הייתי מביא אותו תחילה.

היו"ר י. הררי: חבר הכנסת בר-יהודה הציע, שלפני שניגש לדיון, נשמע את
שני הצדדים.

מתקבלת הצעת חבר הכנסת בר-יהודה לשמוע
את שני הצדדים.

י. בדר: בטרם שתשמעו את דברי, אבקש את היושב-ראש לקרוא בפניכם את
המסמך הבא שנכתב לאחר הבחירות.

היו"ר י. הררי: (קורא את המסמך הבא:)

תקנון הסיעה המורשונות לתנועת החרות

- א. שליחותם של הסיעה המורשונות היא להביא בפני המורשון - ועל ידו / בפני דעת הקהל - את עקרונותיה של התנועה.
- ב. חברי הסיעה יילחמו למען עקרונות אלה ללא חת, הישארותם במיעוט או אף בבדירות בתוך שאר הסיעות לא תרתיעם מלוסר את האמת ומלהלחם למענה.
- ג. הסיעה המורשונות תהווה גוף מלוכד ומגובש, פעיל ומפעיל / לכל חבריה יעבדו מתוך הבנה הדדית.
- ד. חברי הסיעה יקדישו את כל זמנם ומרצם לפעולה המורשונות ולעבודה בתוך ולמען התנועה כפי שיוטל עליהם.
- ה. יקודשם בסיעה ברור מתמיד של כל הבעיות החשובות בחיי המדינה והקשורות בעבודת הסיעה ובעמדתה.
- ו. חברי הסיעה יפעלו במורשון - הן במליאה והן בוועדות, אך ורק בהתאם לקור התנועה והחלטות הסיעה.
- ז. במקרה של חלוקי דעות בין חברי הסיעה ולאחר שבכבוד הידודותי והשכנוע החברי לא יסלקום - יכריע הדוב בסיעה - ובשלב האחרון - הנהגת התנועה.
- ח. במקרים יוצאים מן הכלל יהיה חבר הסיעה רשאי לבקש רשות להצביע באסיפה המכוננת למוסדותיה יחד עם שאר חברי הסיעה. הסיעה תתיר הצבעה נפרדת כזו, או המנעות מהצבעה, או העדרות מן הישיבה.
- ט. כל חברי הסיעה רשמים לפנייהם כי הסיעה המורשונות היא אחת משלוחותיה של התנועה ובתור שכזו כפופה הסיעה וחבריה למרות הועד הפועל של התנועה ככל שאר חלקי התנועה.
- י. כל חברי התנועה רשמים לפנייהם, כי הבחירות לאסיפה המכוננת לא היבחרות אישיות היא, כי אם מטעם התנועה והודות לה, המנדטים של חברי הסיעה שייכים איפוא לתנועה ולא לבעליהם.
- יא. אם חבר הסיעה לא ירצה או לא יוכל לפעול בהתאם לקור התנועה והחלטות הסיעה - יופעל כתב התפטרותו והמנדט שניתן לו יועמד לרשות התנועה.
- יב. אם רוב של שני שלישים בתוך הסיעה, באשור הועד המרכזי יקבע, כי חבר הסיעה, כתוצאה מהתנהגותו, אינו מסוגל, או אינו ראוי, או אינו יכול עוד לייצג את התנועה, - יביש אותו חבר סיעה ללא דיחוי את התפטרותו. כתב התפטרותו יופעל והמנדט שניתן לו יועמד לרשות התנועה.
- יג. כל חברי הסיעה המורשונות של תנועת החרות מקבלים על עצמם, מתוך הכרת אחריותם, את הזכויות שניתנו להם ואת החובות שוטלו עליהם בתור חברי הסיעה ומתחייבים בחתימת ידם ובהן צדקס למלא את דבר חוקת הסיעה לסעיפיה.

יעקב מרידור	שמאל כץ	ערי ז'בוטינסקי	א. רוזאל-נאור
אליהו לבקין		חיים לנדאו	מ. בגין
7.2.49		הלל קוק	ד"ר י. בדר
ח. כהן		אורי צבי גבינברג	
א. רקנטי		אריה בן-אליעזר	

י. בדור:

אני מבקש את חברי הועדה שישמעו אותי בסבלנות ויבינו שאני נמצא במצב קשה מאד. זכור לי, עוד מנסיוני בתור עורך-דין, מה קשה היה מצבו של זוג שהופיע בפני בית-המשפט בטשפט גירושין, והיה צריך להעלות דברים, שבודד כלל אין נוהגים להעלות בפני אנשים זרים. אך, ישנם מקרים שאדם מוכרח לעשות זאת.

כל זמן שחבר הכנסת ז'בוטינסקי היה פוגע באינטרסים של סיעתו ובמשמעת סיעתו - וכל החברים בודאי זוכרים את הבעיה שנקראה "בעית המזנון" או את הבעיה של מעיפים מיוחדים, או את הבעיה של אורינטציה - כל שמן שהציע הצעות שונות בניגוד להצעות סיעתו - סבלה הסיעה את זאת. חושבני, שכל החברים, מבלי להתחשב בדעותיהם הפוליטיות, יסכימו עמי, שהיינו סבלנים מאד בענין זה. היינו בודאי טובלים את הענין הזה עד גמר תקופת כהונתה של הכנסת, סמיכות שגם כל חברי הועדה מבינים אותן. לא אצטט כאן את דבריו של ראש הממשלה, שהיו מכוונים לא רק לשני חברי סיעתנו, אלא נגד כולנו, כאשר הוא אמר, ששני חברים אלה צריכים לשנות את שמותיהם לעברית. סבלנו את זאת, אבל בסופו של דבר אירא, שחבר הכנסת ז'בוטינסקי נפגש עם עתונאים, עם סופר נכבד של "הארץ" ומסר לו הודעה לעתונות. בהודעה זו נאמר, כי הוא עוזב את תנועת החרות, אך בינתיים ישאר בכנסת. הוא גם הודיע לנו, שהוא מבטל את הן-צדקו ואת חתימתו על המסמך הזה ששמעתם.

חבר הכנסת ע. ז'בוטינסקי נכנס לרשימתנו, במקום ה-13 - עד כמה שזכור לי. אינני רוצה לבחור את הבחירות האלו, אבל עובדה היא שאלו הן בחירות יחסיות, בחירות על סמך רשימות - ודבר זה מחייב. אין אנו נוהגים כמו באנגליה, ששם אדם נבחר באופן אישי, באיזור מסוים, ברוב קולות. אצלנו היה מקרה, של אדם חשוב מאד, בעל זכויות רבות, אני מתכוון לשר הפנים לשעבר - הוא הלך לבחירות בשמו הוא - ובמציאות שלנו, נכשלה בשיטתו.

אנו לא היינו מסיקים מסקנות, לולא העובדה שלשורת הפרות משמעת סיעתית, נוספה הפרה מכסימלית ביותר - עזיבת הסיעה.

ועוד אוסיף: אם לטובה או לרעה, הכנסת הזו מורכבת מספרות, וזו עובדה. אם לטובה או לרעה, נבחרנו כסיעות, והפעם אין זה רק ענין של חתימה על סכתב התפטרות של נבחר לפני הבחירות - הפעם זה ענין של מסמך, ששמעתם את תוכנו, שנחתם לאחר הבחירות. הנבחרים היו אז חופשים לחתום או לא לחתום, והם חתמו לאחר הבחירות. החתימה לא היתה סתמית, אלא בהן-צדק. מסמך זה נחתם ב-7 לפברואר 1949 והבחירות התקיימו ב-25 לינואר 1949.

אינני רוצה לדבר על הצד המשפטי של הענין. הצד המשפטי הוא גם כללי וגם קונקרטי. יש כאן לא רק בעיה של סכתב התפטרות - כאן הבעיה היא של סכתב ההתפטרות שנחתם לפני הבחירות, בתוספת הודעה נוספת וסמכות להטיל צו התפטרות שניתן לאחר הבחירות - והעובדה שאין אנו משתמשים בסמכות זו בזדון, אלא בגלל עזיבת סיעה. על הועדה לדון מה תוקף העובדה שהתחייבות זו חודשה לאחר הבחירות בהן-צדק ומה תוקף העובדה שהסיעה עשתה את הכל בכדי להמנע מן המצב הזה, ועשתה זאת על חשבונה היא, על חשבון משמעתה.

כפי שכבר אמרתי, הגבר, המביא את עניני משפחתו בפני שופטים זרים - לא קל לו הדבר. בהיותי בבתי-משפט, ראיתי שיש לפעמים אינטרס מיוחד לשופט הנכבד ביותר, במקרים כאלה.

הדבר נעשה אמנם תאורטי מאד - הכנסת תשב עוד כמה חדשים - אבל הבעיה היא חמורה מאד. ישנן מסורות שונות - ישנה המסורת של הפרלמנט האנגלי, של הפרלמנט הסיני ועוד ועוד. יושבים פה כמה אנשים שהשתתפו בקונגרסים הציוניים ואני יודע ששם במסור התחייבויות להתפטרות גם בעל-פה. אינני אומר שזה מחייב את הכנסת, אבל זאת היא מסורת מסוימת. כאן הדבר הרבה יותר חמור. אוסיף ולא אתבייש: ניסיתי לא להביא את הענין לדיון לכאן, אבל חבר הכנסת ז'בוטינסקי רוצה לשבת בוועדות ורוצה להביע דעות מנוגדות לשלו; הוא רוצה להיות חופשי במנדט, שבהתאם להן-צדק אין שייך לו, אלא לתנועה והוא נתן לתנועה, בהן-צדק שלו את הרשות להשתמש בסכתב ההתפטרות. הוא אחר-כך כתב סכתב טאחר יותר, ליושב-ראש הכנסת, בוא הוא מודיע לו שמכתב ההתפטרות אינו סכתב התפטרות והחתימה אינה חתימה.

ע. ז'בוטינסקי:

רבותי, גם אני מרגיש את אותה אי-הנעימות, שהרגיש חבר הכנסת בדר, ובמיוחד, שיש לי גם דרך-ארץ וכבוד כלפי כל אחד מחברי סיעת חרות בכנסת. אולם, כאן אין דברים בשאלות אישיות, אלא בשאלות חוק ואידאולוגיה.

חבר הכנסת בדר הביא בפניכם, משום מה, את תקנון הסיעה. לדעתי, המסמך הזה אינו צריך להגיע הנה. לו היה זה בית-דין הייתי טוען שאין שם שייך לענין ("אירלבנט"). היות ואני רוצה לבקש את הועדה לא להתחשב במסמך זה, אסביר את השתלשלות הדברים בתוך התנועה הרבזיוניסטית, הקשורה לתנועה, למוסדות שלנו ולתנועת החרות.

כזכור לכם, תנועת החרות נוצרה כגוף נפרד מהתנועה הרבזיוניסטית, כתנועת "מולדת", והיא הלכה לבחירות בנפרד מהתנועה הרבזיוניסטית. אחרי הבחירות, חל האיחוד של התנועה הרבזיוניסטית ושל תנועת החרות ונוצר איחוד "חרות-הצהר". חבר הכנסת בדר פעם הביא את עצמו, מעל כמת הכנסת, כיושב-ראש האיגוד הזה. צורת הארגון של תנועת החרות השתנתה אחרי כתיבת המסמך הזה; היא השתנתה בצורה בלתי-ברורה והתחילו פילוגים. גם בתוך הגוף הזה, "חרות-הצהר", יש קבוצה הקוראת לעצמה "צהר", זאת היא קבוצת גרוסמן. אני גם חושב שיש לראות את פעולתי אני, כפילוג בתוך איגוד "חרות-צהר". חל שינוי ארגוני בתנועה ואינני חושב שכאן המקום לדון מי הם המוסדות המוסמכים של איגוד "חרות-צהר" וכו'.

נוסף לזאת, היתה השתלשלות אחרת בנוגע לתקנון הזה. בוועידת היסוד של תנועת החרות, שהתקיימה ביוני 1949, הודעתי לוועידה, שאינני חושב את עצמי כחבר תנועת החרות. לכן, גם באתי לוועידה זאת בלי מנדט - לא העמדתי את עצמי לבחירות - אלא באתי לשם, מכיון שבתקנון התנועה היה סעיף הקובע, שחברי הסיעה יכולים להשתתף בוועידה, מבלי להבחר. מישהו ערער שם על זכותי להשתתף בוועידה, ולאחר דיון, ברוב של 65 קולות בגד 55 קולות, אשרה הועדה, שאני רשאי להשתתף בה, למרות הודעתי שאינני חבר התנועה. אחר-כך היה גם ויכוח חריף אם אני רשאי להיות חבר ועדת הפוליטיקה החיצונית של הוועידה, ולאחר הצבעה, ברוב קולות הסכימו לכן שאהיה חבר בוועדה הדנה בענייני פוליטיקה חיצונית, ואני נתבקשתי אפילו, לשמש כיושב-ראש הועדה הזו. אני מזכיר עובדה זאת, כדי לקבוע שלפחות מועידת היסוד של תנועת החרות, השבתי את עצמי רק לחבר הסיעה ולא לחבר התנועה, וזה מכיון, שכבר בתקופה זאת ואיתי כי תנועת החרות אינה מגשימה את כל אותם הדברים שעליה להגשים ובדומה היה לי אפילו שהיא מסתלקת מכמה תפקידים שעליה למלא. בהמשך התפתחות העניינים, קרו מקרים רבים, שלפי דעתי טמנה בהם התנועה מן הקו היסודי, שלמענה נבחרה. הייתי אומר, שהסבר הבולט בתנועה, שקדמה לתנועת החרות - אצל - תנועת החרות, כאשר הוקמה היתה בה בהירות רעיונית, ואני חושב שכל אחד מכם ידע שבאצ"ל ובצ"ה היתה בהירות רעיונית. על כל פנים, כלכם תסכימו אתי, שהיום קשה לקבוע בהירות רעיונית בסיעת החרות - וזהו ההבדל המהותי. לכן, בישיבת מרכז התנועה, לפני יותר מששה חדשים - אינני זוכר בדיוק את התאריך, אבל יותר מששה חדשים - הודעתי למרכז שהיות ויש לנו תקנון הסיעה והיות והסיעה לא מלאה את הסעיפים הראשונים של התקנון הקובעים שעליה למלא תפקידים מסוימים - הרי אני רואה את עצמי כפסוד מלפני אחרי הסעיפים האחרונים של התקנון. ובעה - בטל התקנון.

אמרת גם אז, שבידי הסיעה ישנו שטר, שהסיעה חושבת שיש לו ערך ואני חושב שאין לו ערך - אנו עוד נראה אם אין לזה ערך או יש לזה ערך. זהו מכתב בלתי מוגמר, שאין עליו תאריך. מסמך שאין עליו תאריך - אינו מסמך מוגמר. היה לי קשה מאד להחליט על הצעד הזה, מפני שלא ידעתי שתאריך בחירות בקרוב - כיום מצבי הרבה יותר קל. כיום אינני בא להלחם על כסא לעוד שנתיים, אלא אני רוצה לקבוע עקרון. ברצוני לבקש את ועדת הכנסת לקבוע עקרון, שלא ייתכן שבכנסת הזאת יהיו, מעל לחברי הכנסת, גופים שבחלקם הם אפילו מחוצה לכנסת, שבידם האפשרות לשלוט על חברי הכנסת, עד כדי הוצאתם אפילו מן המוסד הזה.

אני חושב, שמחובת ועדת הכנסת לעבור לסדר-היום על המכתב שהגיש חבר הכנסת בדר ולספל בבקשתי להכיר בי כבסיעה בת חבר אחד. לכן, אין כל קושי מיוחד, מפני שיש תקדים. אמנם, אם הועדה תחליט אחרת, ואם

20.2.1951
חברותו של חבר הכנסת
ע. ז' בוטינסקי

ע. ז' ברוט' נמס' :

הוויכוח על מכתב ההתפטרות שלי מהאסיפה המכוננת יששך מעבר לישיבה של היום -
אני מבקש את הועדה לאשר לי חברות בוועדת החוקה. אני רוצה לחזור כאן על
מה שנאמר במכתבי: במקרה, שהדיון בהוצאתי מהכנסת על-ידי סיעת חרות ימשך -
הרי אני קובע, שכרגע זה אני חבר כזה, כל עוד שלא הוחלט מה גורל המכתב.
אני מבקש להכיר בי, לפי התקדים של סיעה בת חבר אחד. (י. בר-יהודה: מה
התקדים?) חבר הכנסת פרמינגר, לפני שהצטרף לסיעה אחרת.

אני רוצה לבקש את הועדה, להתיר לי חברות
בועדת החוקה והסיבה היא זאת: אני חושב, שאחת הסיבות למשבר הנוכחי היא
שיטת הבחירות שהיתה לנו עד כה. זו אחת הסיבות שבגללה הוצאתי מועדת החוקה.
אני מתנגד לשיטת בחירות יחסיות ואני רוצה שבמדינתנו תהיה שיטת בחירות
איזוריות אישיות. היות והתחלתי לטפל בענין זה, והבאתי מספר הצעות לוועדת
החוקה - אני מבקש את ועדת הכנסת, באם לא יוחלט להפסיק את חברותי בכנסת -
לאפשר לי להמשיך במילוי תפקידי בועדת החוקה.

היו"ר י. הררי:

לפני שאנו ממשיכים בדיון, חבר הכנסת י. ברד
מבקש ממני לקרוא את הפתק הבא:
"אני מבקש להקציא את הודעתי העובדתית כדלהלן:

הסיפורים של מר ערי ז'בוטינסקי אינם מדויקים -
ואינם הולמים את המציאות.
בעיקר שכן מר ז'בוטינסקי כי בחודש אוקטובר
1950, בטענת תנועת החרות, הארצית, ברמת-גן הוא מתחייב
במכתש:

לפעול לפי החלטות הנהלת המנועה והסיעה - ולא לפעול אלא לפי הוראות אלו.
(חתום) ד"ר י. בדר

ע. ז' ברוטשילסקי:

ע. ז' בוטינסקי:
אני מצטער, שחבר הכנסת בדר מביא דברים כאלה, מפני שלכל הדברים האלה יש תשובות וקצת יותר קולעות מהעובדות שהוא הבא. באוקטובר 1950, במועצה שהתקיימה ברמת-גן, הודעתי, שכדי לא להזיק לבחירות העירוניות - אני אנהג לפי החלטת הסיעה, עד להקידת תנועת החרות, שהיתה צריכה להתקיים בהתחלת השנה. כך גם עשיתי. לזאת אתם כלכם עדים, כי בחודשים האחרונים לא היו כל אינטרסים נפרדים שלי. באותה מועצה ברמת-גן הוחלט שהצירים לוועידת התנועה ייבחרו על בסיס אידיאולוגי לפי רשימות, אם הדבר ידרש על-ידי 250 חבר. הדבר נדרש על-ידי 300 חבר והוגשו רשימות. אני לא הגשתי רשימה מפני שאינני חבר התנועה, אבל היתה רשימה שבחלקה הגדול תסכתי בה. כשהרשמיות הללו הוגשו התכנן שרשימתו של חבר הכנסת בגין, שנקראה "רשימת המרכז" עלולה לקבל לא רוב מבריע, לאחר שפורסמו המצע עצמו ערב הבחירות. לאחר שועדת הבחירות סדרה את כל העניינים הללו, נקראה מועצת התנועה לדון בשאלות של פוליטיקה חיצונית ובמועצה זו - אני לא הייתי שם - נפטלו הרשימות ובוטלו. אני אז אסרתי למועצה, שאם תאמץ, כי הסכמתי לחכות עם צערי זה עד לוועידה, אך לאחר זאת - הודעתי בטלה.

כל העניינים האלה הם עניינים פנימיים בתנועת
החרות ואני מציע לחבר הכנסת בדר לתבוע אותי לדיון בפני מוסדות הצה"ר.
העובדה היא, שחל בינינו דבר מה ושני הצדדים צריכים לבסות לצאת מסגור, בכעס
הקטן ביותר.

ה'תש"ד י. ה'תש"ד:

עלינו להחליט אם אנו רוצים בענין זה כאן או
אנו מעבירים אותו לוועדה שבוסססת.

ד. ב-ר-ב-ה-א-י:
היות ואנו עומדים כבר לפני בחירות, אני שואל
את שני הצדדים, אם אין הם מוכנים לקחת בחזרה
את הענין ולחכות לתוצאות הבחירות.

פ. אילני'ת: זאת תוכל להציע להם באופן אישי, אך לא בעדות

מ ח ל י ט י מ

ברוב של 11 קולות בג ד - 2
לדון במליאת הועדה, בישיבה הבאה

חבר הכנסת ז'בוטינסקי מתבקש להיות פה בישיבה
הבאה בשעה 9.30.

היו"ר י. הררי:

מה מצבי כרגע?

ע. ז'בוטינסקי:

איננו דנים בזאת עכשיו, זה כלול בדיון הכללי.
הוא חבר כנסת, אבל אינו חבר ועדה.

היו"ר י. הררי:

אם חבר עוזב סיעה - האם הוא פסול מלהיות חבר
ועדה? הועדות הורכבו לפי מספר האנשים.

ס. בן-עמי:

(א. רזיאל-נאור: הועדות הורכבו לפי סיעות).

חבר כנסת ז'בוטינסקי אינו יכול לעזוב את סיעתו,
כל זמן שועדת הכנסת לא פסקה שהוא חדל להיות

היו"ר י. הררי:

חבר הסיעה - בלי כל קשר לשאלה אם הוא חבר כנסת. אי-אפשר לעזוב סיעות לפי
רצון חופשי. יש לפנות לוועדת הכנסת והיא קובעת שטיוס מסוים, אותו חבר חדל
להיות חבר סיעה מסוימת. כך היה הנוהג עד עכשיו, כך היה גם עם חבר הכנסת
פרטינגר. לשם כך גם פנה חבר הכנסת ז'בוטינסקי לוועדת הכנסת. (ס. בן-עמי:
הוא טעה - הוא לא צריך היה לפנות). כאשר נדון בעצם העניין - תוכל לעורר
את כל הבעיות האלה, שהן חשובות מאוד.

במקרה שיש קושי בכך - אני מבקש שיכירו בי כעת
כחבר הועדה בדעה מיעצת

ע. ז'בוטינסקי:

כל זה כרוך באותה בעיה. אתה מבקש להפריד את
השאלה הזו מכל יתח השאלות - החלטה כזו לא
נתקבלה. המצב הוא כעת, כאילו לא החלטנו דבר - מה שהיה עד כעת נמשך גם הלאה.

היו"ר י. הררי:

אני סבור שההודעה שמסר יושב-ראש ועדת הכנסת,
נמסרה על דעת עצמו ועל דעת הועדה. כשנתחיל

י. טרלין:

בדיון, יהיה כל אחד מאתנו רשאי לבקש להפריד את הבקשה המיוחדת של חבר הכנסת
ז'בוטינסקי - ועל כך נדון בישיבה הבאה.

אמרנו, שכל עוד לא קבענו דבר ולא קבלנו החלטה -
המצב ששאר כפי שהיה.

היו"ר י. הררי:

הישיבה ננעלה בשעה 11.00

=====